

LAKIALOITE 104/2008 vp

Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään 0,1 prosentin veroa pörssikaupalle.

PERUSTELUT

Varainsiirtoverolain (931/1996) mukaan arvopaperin omistusoikeuden luovutuksesta on suoritettava veroa 1,6 prosenttia. Veroa ei kuitenkaan ole suoritettava ns. pörssikaupasta. Arvopaperipörssissä tapahtuvasta kaupasta leimaveroa perittiin vielä tämän vuosikymmenen alussa tasan yksi prosentti. Arvopaperikaupan elvyttämiseksi vero poistettiin 1990-luvun alussa.

Arvopaperikaupan vilkastuttua ja osakekursien noustua uusiin ennätyksiin on ns. pörssiveron palauttamisesta alettu keskustella. Perusteluna verolle on esitetty fiskaalisten syiden lisäksi keinottelun hillitsemistä. Ehdotusta on vastustettu lähinnä väitteellä, että tämäntyyppinen arvopaperikauppa siirtyisi kokonaan Suomesta pois, mikäli se tulisi veronalaiseksi. Näin saat-taisikin tapahtua, mikäli vero olisi suurehko ja mikäli Suomi olisi ainoa maa, jossa pörssikauppa kuuluu verotuksen piiriin.

Ehdotettu 0,1 prosenttia on kuitenkin varsin pieni veroprosentti, eikä pörssikauppa sen takia siirry ulkomaille. Todettakoon lisäksi, että ainakin Isossa-Britanniassa peritään arvopaperipörssissä käydystä kaupasta veroa ilman, että kauppa olisi siirtynyt ulkomaille.

Arvopaperipörssissä käydyn kaupan liikevaihto on viime vuosina huomattavasti kasvanut. Kauppojen lukumäärä on yli 50 000 päivässä ja päivävaihto noin 1,6 miljardia euroa. Tänä vuonna se nousee lähes 400 miljardiin euroon. Aloitteessa ehdotetun 0,1 prosentin suuruisen veron tuotto olisi vuoden 2007 liikevaihdon mukaan yli 360 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 15 a §, sellaisena kuin se on laissa 956/2007, ja
lisätään 20 §:ään uusi 2—6 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 7 momentiksi seuraavasti:

20 §

Verokanta ja veron peruste

Poiketen 1 momentista vero on 0,1 prosenttia, kun kiinteää rahavastiketta vastaan luovutetaan arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi yleisölle avoimessa säännöllisesti toimivassa kaupankäynnissä:

1) arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa julkisessa kaupankäynnissä tai muulla Euroopan talousalueella sijaitsevalla Euroopan parlamentin ja neuvoston rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta annetussa direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettulla säännellyllä markkinalla;

2) muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla sellaisessa Euroopan talousalueen ulkopuolisessa valtiossa, joka on hyväksynyt veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskevan yleissopimuksen; tai

3) arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 a §:ssä tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäynnissä tai sitä Euroopan talousalueella vastaavassa direktiivissä 2004/39/EY tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä edellyttäen, että yhtiön liikkeeseen laskemat arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella ja että arvopaperit on liitetty arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa (826/1991) tarkoitettuun arvo-

osuusjärjestelmään tai sitä vastaavaan ulkomaiseen rekisterijärjestelmään.

Edellytyksenä on, että luovutuksessa on välittäjänä tai osapuolena arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälittäjä tai luovutuksensaaja on hyväksytty kaupankäyntiosapuoleksi sillä markkinalla, jolla luovutus tapahtuu.

Jos luovutuksessa on luovutuksensaajan välittäjänä tai toisena osapuolena muu kuin tämän lain 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu arvopaperikauppias, edellytyksenä on edelleen, että verovelvollinen luovutuksensaaja antaa luovutuksesta 30 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kahden kuukauden kuluessa luovutuksesta tai että välittäjä antaa luovutuksesta verohallinnolle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 15 §:n 4 momentissa tarkoitetun vuosi-ilmoituksen.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske:

1) luovutusta, joka perustuu sellaiseen tarjoukseen, joka on tehty sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettu kaupankäynti arvopaperilla on päättynyt, tai ennen kuin kaupankäynti on alkanut, jollei kyse ole listautumisen yhteydessä toteutettavaan osakeantiin välittömästi liittyvästä, yhdistettyyn osto- ja merkintätarjoukseen perustuvasta yhtiön vanhojen osakkeiden myynnistä, jossa luovutuksen kohde yksilöidään vasta kaupankäynnin alkamisen jälkeen ja kauppahinta vastaa uusista osakkeista suoritettavaa hintaa;

2) luovutusta, joka tapahtuu osakeyhtiölain (624/2006) 18 luvussa säädetyn lunastusvelvollisuuden täyttämiseksi mainitun luvun 6 §:n mukaisesti;

3) luovutusta, jossa vastike muodostuu osittain tai kokonaan työpanoksesta; eikä

4) pääomasijoituksena tai varojen jakona tapahtuvaa luovutusta.

Jos on ilmeistä, että 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa asianomaisen yhtiön hakemuksella arvopapereiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi on ollut yksinomaisena tai pääasiallisena tarkoituksena veron välttäminen, suorittamatta jäänyt vero on määrättävä luovu-

tuksensaajan maksettavaksi. Verosta vastaa myös luovuttaja. Sama koskee vastaavasti, jos yhtiö on antanut suostumuksensa arvopapereiden ottamiseen kaupankäynnin kohteeksi.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2009.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2008

Bjarne Kallis /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Tarja Tallqvist /kd
Kari Kärkkäinen /kd

Päivi Räsänen /kd
Sari Palm /kd
Leena Rauhala /kd